

OSLOMET

ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET (AFI)

GODE RELASJONER OG GODT SKOLEMILJØ (GROM)

**Lederes erfaringer med utvikling av relasjonskompetanse
for bedre trivsel og mestring i skolen**

Viktigste Leder, 26.4.2023

Frode Restad, Marianne Kolobekken, Linda Marlen Hægeland

STORBYUNIVERSITETET
OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY

VI SOM PRESENTERER

Frode Restad
OsloMet - AFI

Marianne Kolobekken
Fjellhamar skole

Linda Hægeland
Kjenn skole

OSLOMET

BAKGRUNN

STORBYUNIVERSITETET
OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY

HVORFOR GROM?

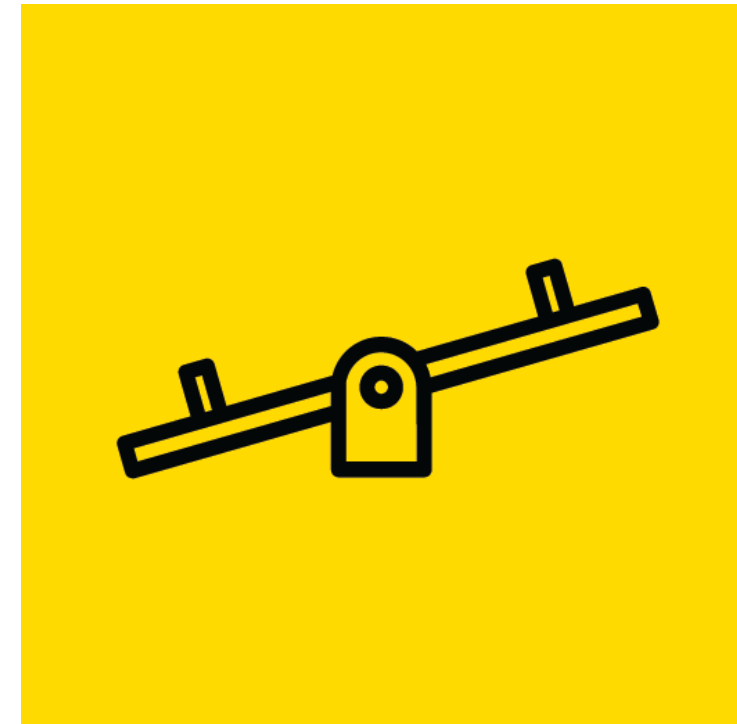
- Redusert trivsel, utrygge relasjoner, atferdsvansker og sykefravær
- En kommune i vekst – mangfold og sosial ulikhet
- Kø i psykologtjenesten – fra behandling til forebygging
- Norges største barneskole – felles elevsyn
- Ønske om nye strategier og bedre tverrfaglig samarbeid i skolen

Forebyggende psykisk helsetjeneste (FPH)

FPH er et gratis, lavterskel psykisk helsetilbud til innbyggere i Lørenskog kommune. Tjenesten består av psykologer og psykologspesialister som tilbyr hjelp for lettere psykiske helseplager i tillegg til veiledning, kurs, foredrag og arbeid på systemnivå. Fire av tjenestens psykologer arbeider også direkte med GROM-prosjektet i rollene som prosjektleder, undervisere og veiledere.

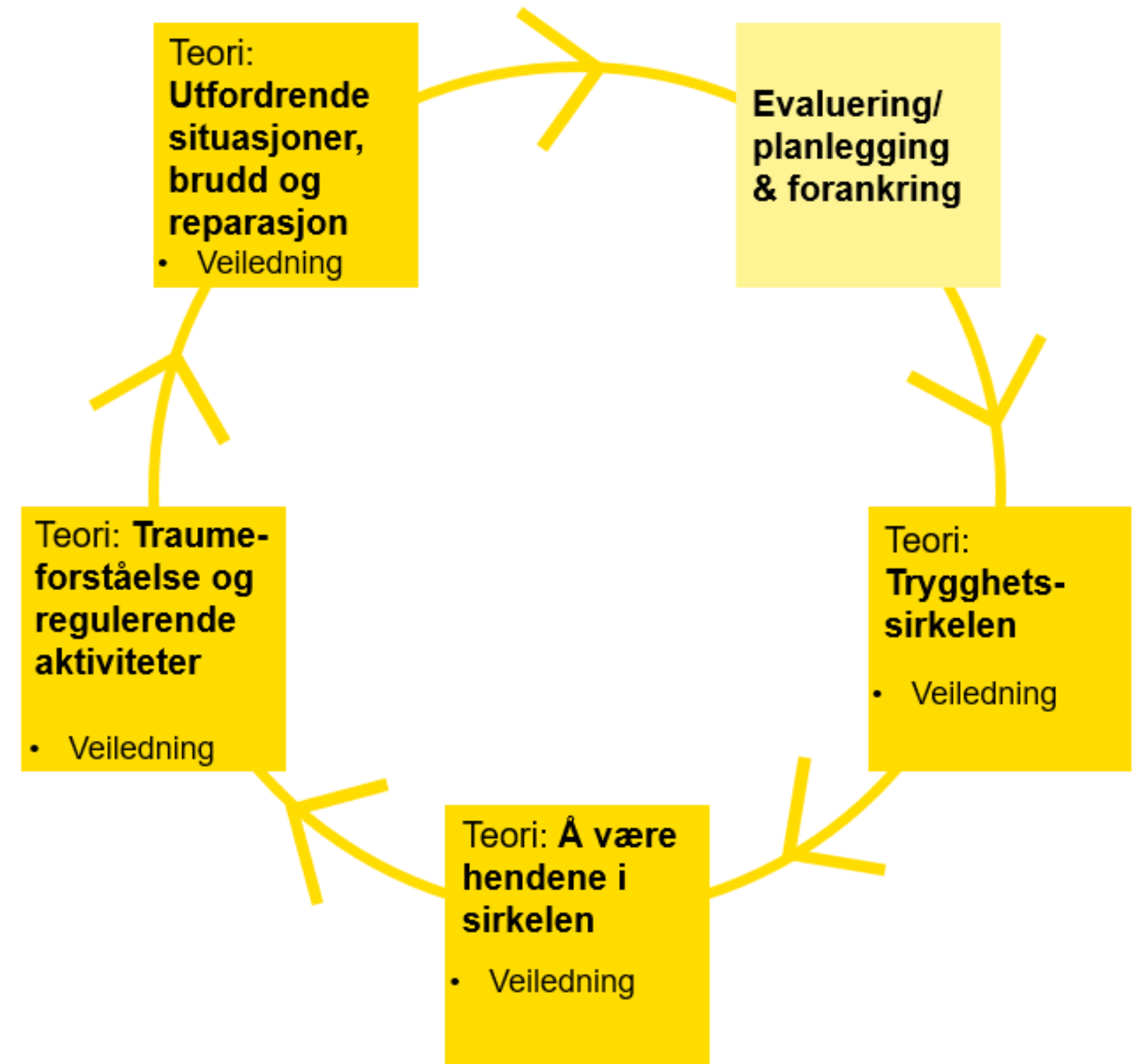
Relasjonskompetanse = Tilknytningspsykologi og Trygghetssirkelen (COS)

ORGANISERING

Et kollektivt utviklingsarbeid over 18 måneder bestående av:

- TEORI
- VEILEDNING
- EVALUERING/TILPASNING

Utfordringer

- For få elever sier at de trives på skolen
- For mange elever opplever å ikke ha en god relasjon til lærer
- Store forskjeller i helse og utdanning blant kommunens innbyggere
- Høy andel elever med atferdsvansker
- For mange lærere med høyt sykefravær

Tiltak

- Undervisning av ansatte om tilknytningspsykologi og barns utvikling
- Veiledning av ansatte med utgangspunkt tilknytningspsykologi og barns utvikling

Betingelser

- Forankring i kommunens strategiske planer
- Eksterne midler til gjennomføring av prosjektet
- Tverrfaglig samarbeid og effektiv utnyttelse av kommunens ressurser

Mål/ønskede resultater

- Økt relasjonskompetanse hos ansatte, som på sikt vil gi utslag i form av:
- Økt trivsel
  - Økt mestring
  - Økt støtte fra lærer
  - Økt tilstedeværelse (elever og lærere)
  - Økt brukertilfredshet
  - Redusert mobbing
  - Færre enkeltvedtak om spesialundervisning

OSLOMET

FJELLHAMAR SKOLE

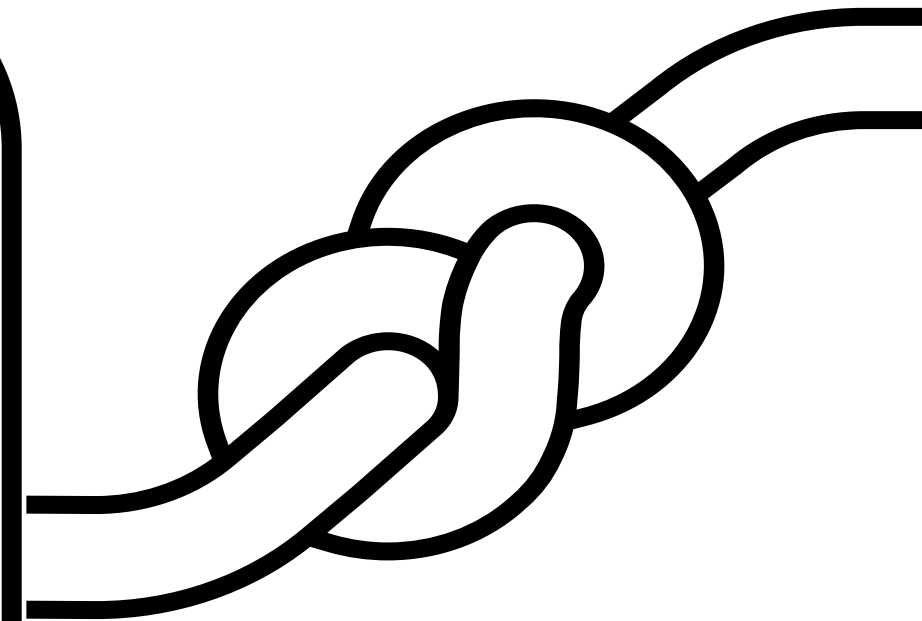
STORBYUNIVERSITETET
OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY

Fjellhamar skole
flyttet i 2023 inn i nye lokaler og har i dag plass til 1176 elever fordelt på seks parallelle klasser fra 1.-7. trinn, og en base med ca. 20 plasser for elever med autismespekterforstyrrelser og elever med nedsatt funksjonsevne. Skolen har ca. 90 ansatte fordelt på base og SFO.

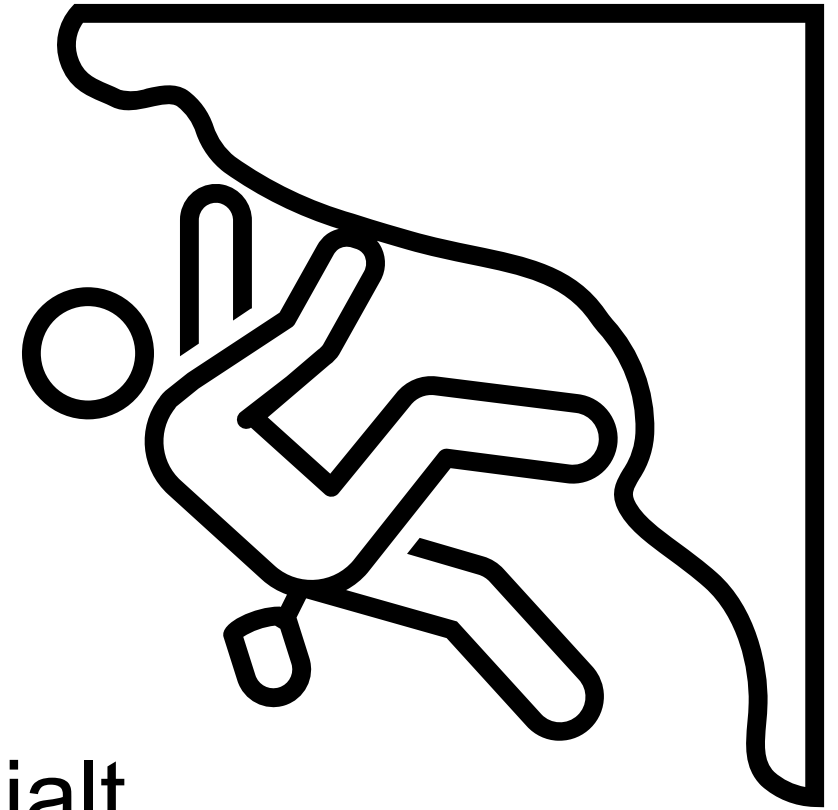

- FPH og skole møtte de samme elevene som trengte hjelp
- Mange mente at det skulle «fikses» utenfor klassen

- Alle elevene skal kjenne tilhørighet og få hjelp i klassen
- Skolen skal ikke bidra til problemer eller eskalere situasjoner
- Skolen som en forebyggende arena mot sosialt utenforskap

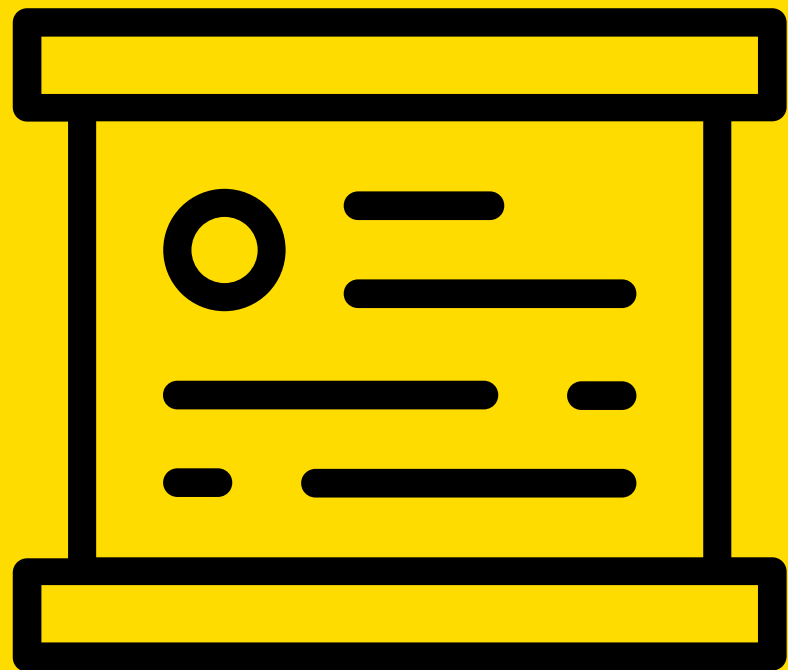

HVORDAN?

- Gjøre skolen til en god treningsarena – både faglig og sosialt
- Bruke arbeid med fag som arenaer for trening av sosiale ferdigheter
- Gi ansatte verktøy for å legge til rette for dette

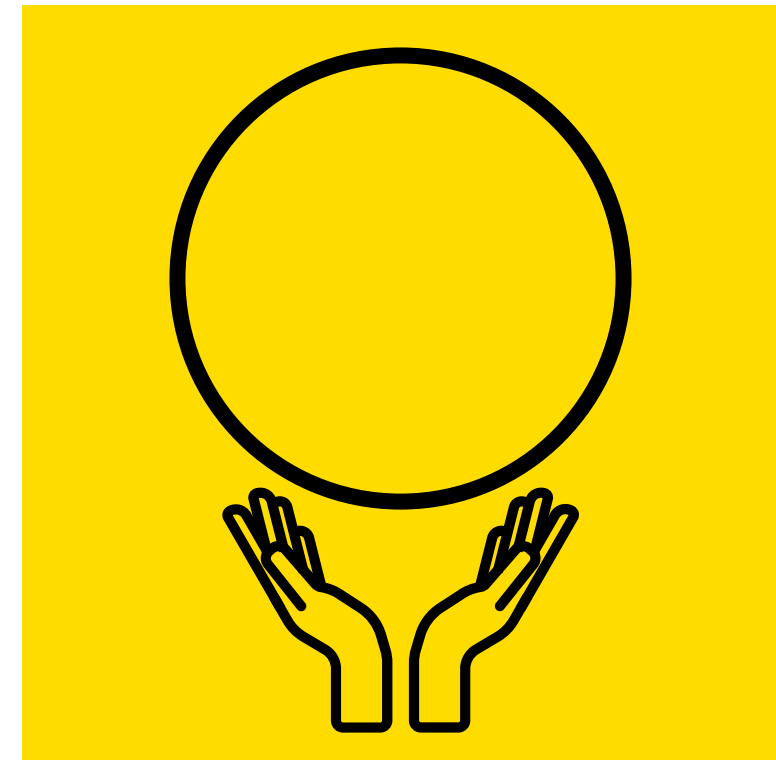
OSLOMET

TEORI

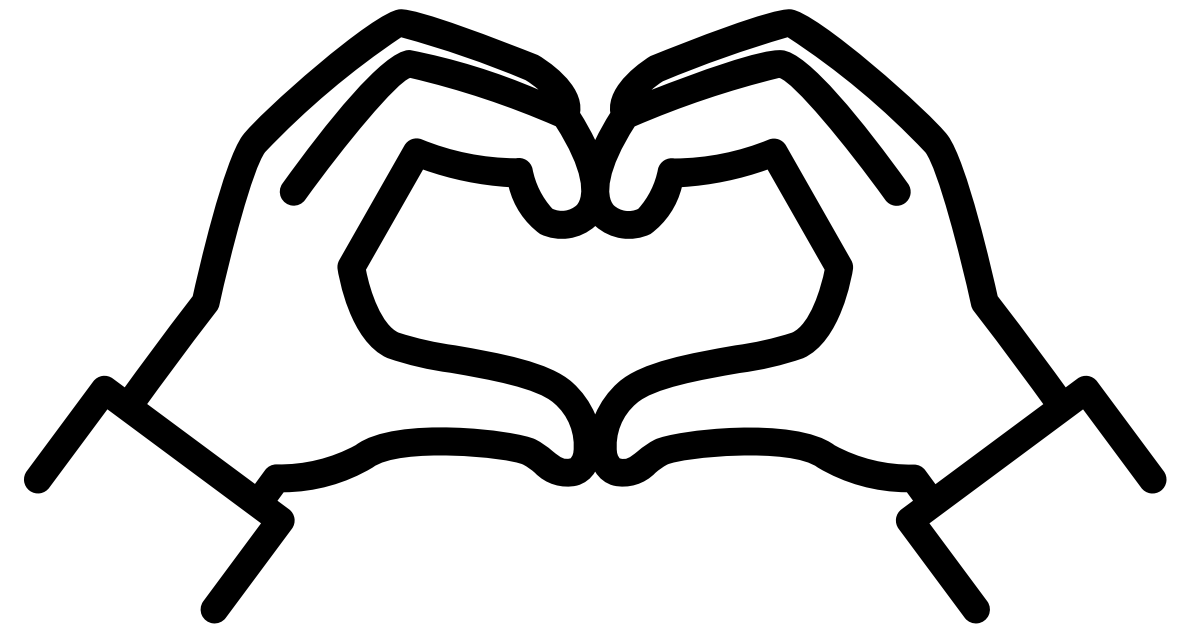
TILKNYTNING & RELASJON

- Utgangspunkt i Trygghetssirkelen og Se eleven innenfra (Brandtzæg m.fl. 2016)
- Leste felles litteratur
- Organisert i felles forelesninger og veiledninger i team

IKKE FØRSTEVALG Å VÆRE VANSKELIG

- Kontakt og forbindelse – stikkontakt
- Topplokket
- Dumphuska
- Hva ligger bak atferden?

OSLOMET

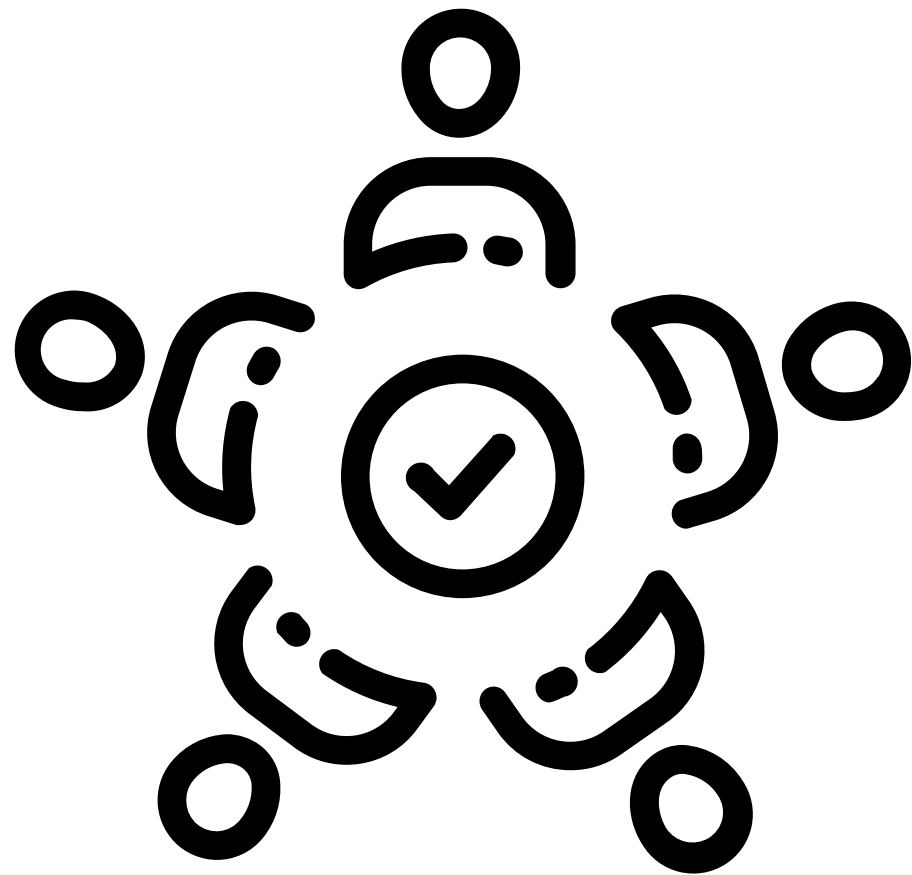
UTBYTTE

FELLES SPRÅK I PERSONALET

- Ansatte kan hjelpe hverandre med å forstå situasjonen når en elev er aktivert
- Oppdager at andre opplever det samme som deg
- Et felles grunnlag for veiledning
- Utvikle praksis sammen

FELLES SPRÅK MED ANDRE TJENESTER

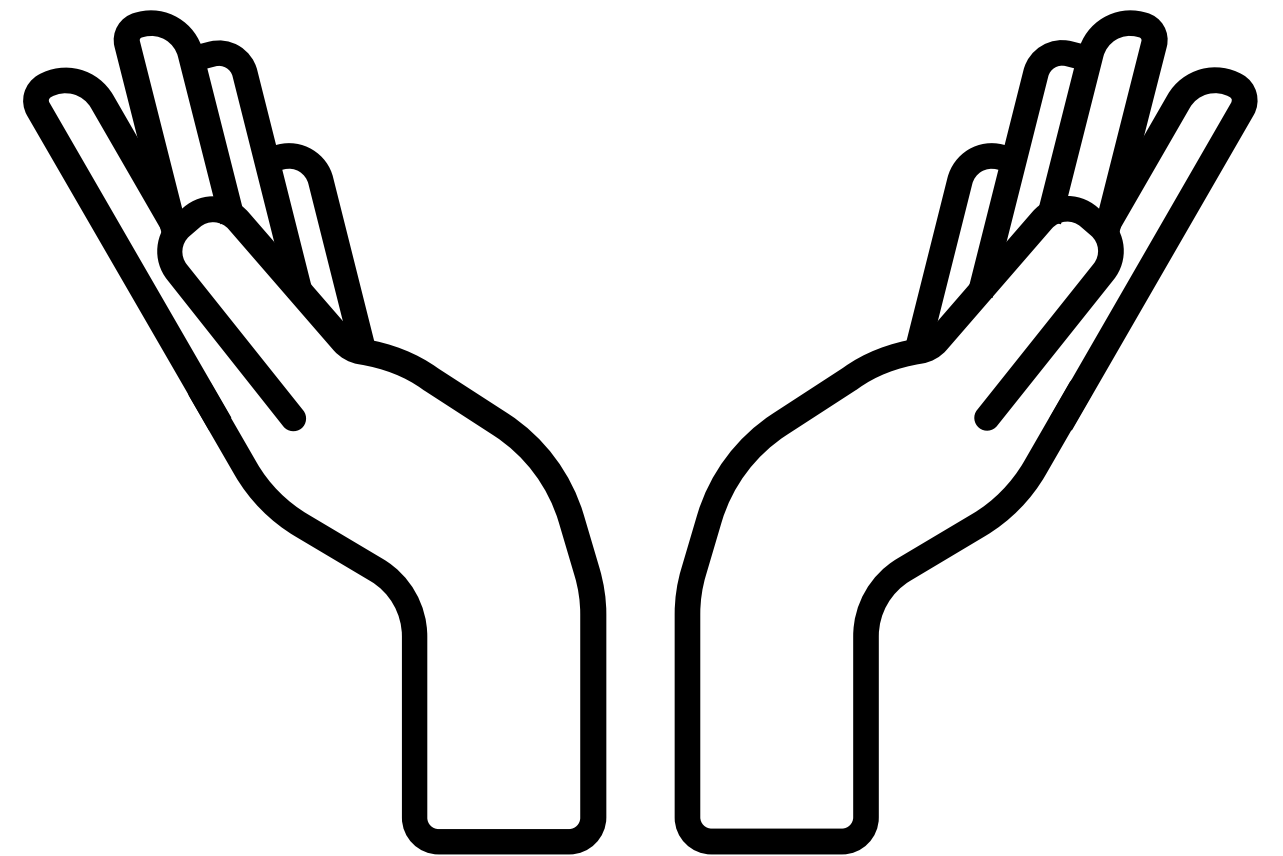

- COS brukes i foreldreveiledning i andre tjenester
- Foresatte opplever at det er en sammenheng, og at det blir mindre tilfeldig hvem man møter

VOKSNE SOM ROLLEMODELLER

- Opptatt av å sette elever i situasjoner de kan mestre – også sosiale situasjoner
- Det gir bedre læringsmiljø for elevene og en bedre arbeidsdag for ansatte
- Øve på det som forventes

OSLOMET

TIPS OG RÅD

ERFARINGER FRA FJELLHAMAR

1. Viktig med differensiering og progresjon i teoriøktene
2. Mer innhold og refleksjon om hvordan man kan jobbe med fellesskapsbygging og relasjoner med elever i full klasse
3. Verdisyn må ligge til grunn. Skolesjefen må «eie» det. Må understøttes av kursing og andre tiltak.

KJENN SKOLE

Lørenskog

Kjenn skole

er en av fire ungdomsskoler i Lørenskog med ca. 550 elever og 60 ansatte fordelt på syv parallelle klasser fra 8-10. trinn.

TILPASNING TIL UNGDOMSTRINN

- Nye læreplaner & overordnet del
- Tverrfaglige temaer
- Utfordringer i elevgruppa

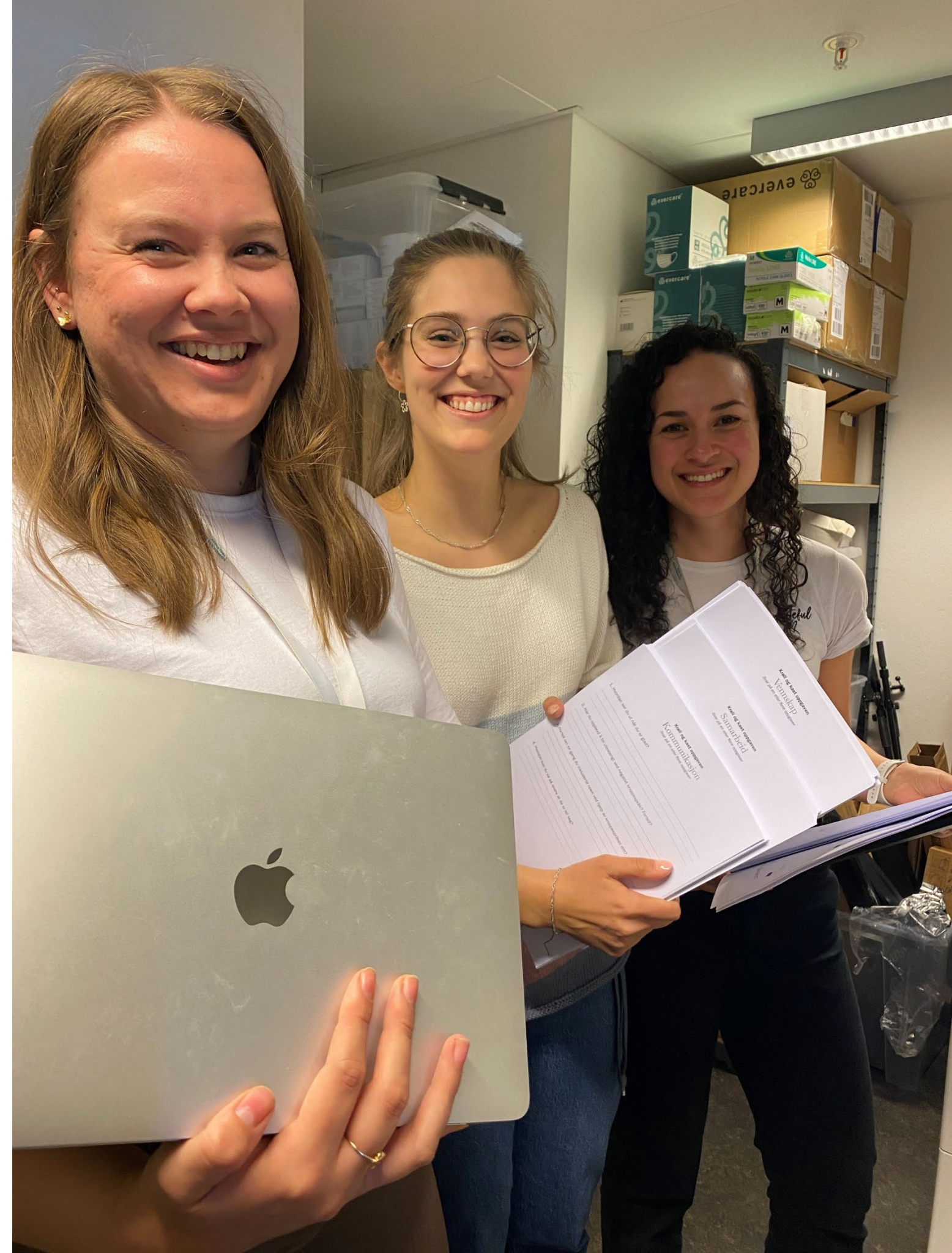
OSLOMET

VEILEDNING

GROM I PRAKSIS

- Oppstart på 9. trinn
- Teoriøkter
- Veiledning i smålag
- Hva skjer i klasserommene?

OSLOMET

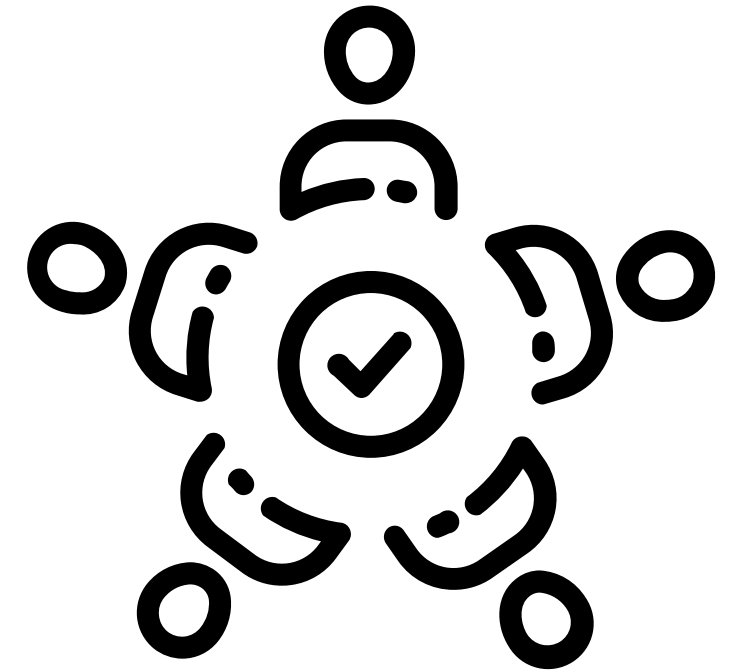

UTBYTTE

UTVIDET VERKTØYKASSE

- Ulike elever krever ulik støtte (og ofte ulike verktøy)
- Å jobbe med mennesker tar tid. Vi trenger gode verktøy som holder lenge, og som kan brukes på ulike måter.
- Verktøy som er styrkebaserte, som kan gjøre oss bedre

OSLOMET

TIPS OG RÅD

ERFARINGER FRA KJENN

1. Viktig å snakke om det som er vanskelig
2. Relasjonskompetanse må gjennomsyre alt – grunnutdanning, praksis, etter- og videreutdanning
3. Vær tydelig og organiser godt – tid er en dyrebar ressurs

OSLOMET

FUNN OG ANBEFALINGER

FJELLHAMAR

- Felles språk
- Kultur for deling
- Økt bevisst på egen praksis
- Økt forståelse av/for reaksjoner

KJENN

- Økt samsvar med elevsyn og læreplan
- Utvidet verktøykasse
- Bedre håndtering av vanskelige situasjoner
- Påvirker læring og undervisning

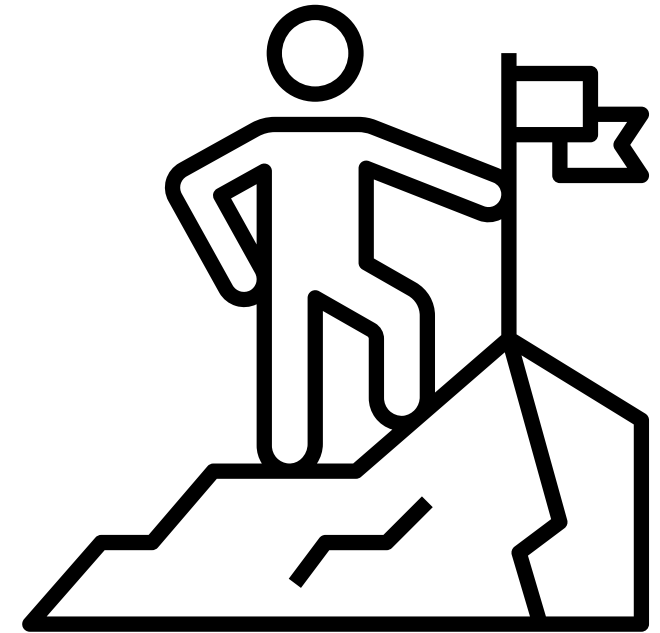
KONTINUITET

PEDAGOGISK KONTEKST

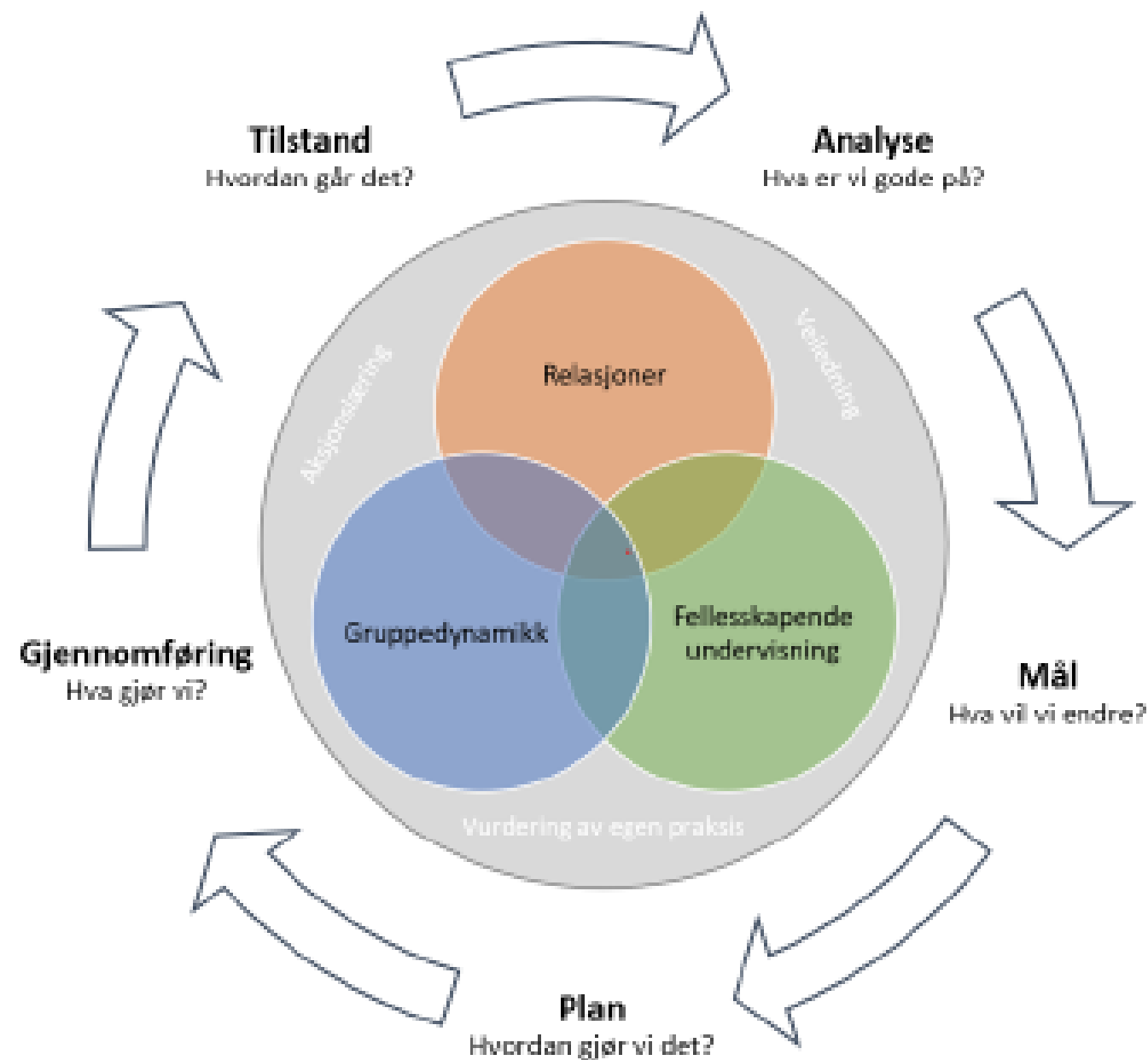
FAGLIG OG SOSIAL LÆRING

ANBEFALINGER

1. Utvikling av prosjektets faglige grunnlag
2. Tydelig organisering og ledelse av prosjektet
3. Justering av mål og indikatorer

NY MODUL – FELLESSKAPENDE PRAKSIS

OSLOMET

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!